

Cvičení 6 – Komplexní analýza 2024/2025

Dobrovolná domácí cvičení, řešení

Úloha 1. Nejprve určíme, kolika násobný kořen jmenovatele je 0. Jest:

$$\sin(z^2) - 2 + 2 \cos z \Big|_{z=0} = 0 - 2 + 2 = 0$$

$$(\sin(z^2) - 2 + 2 \cos z)' \Big|_{z=0} = 2z \cos(z^2) - 2 \sin z \Big|_{z=0} = 0$$

$$(\sin(z^2) - 2 + 2 \cos z)'' \Big|_{z=0} = (2z \cos(z^2) - 2 \sin z)' \Big|_{z=0} = 2 \cos(z^2) - 4z^2 \sin(z^2) - 2 \cos z \Big|_{z=0} \\ = 2 - 2 = 0$$

$$(\sin(z^2) - 2 + 2 \cos z)''' \Big|_{z=0} = (2 \cos(z^2) - 4z^2 \sin(z^2) - 2 \cos z)' \Big|_{z=0} = -4z \sin(z^2) - 8z \sin(z^2) - 8z^3 \cos(z^2) + 2 \sin z \Big|_{z=0} \\ = -12z \sin(z^2) - 8z^3 \cos(z^2) + 2 \sin z \Big|_{z=0} = 0$$

$$(\sin(z^2) - 2 + 2 \cos z)^{(4)} \Big|_{z=0} = (-12z \sin(z^2) - 8z^3 \cos(z^2) + 2 \sin z)' \Big|_{z=0} \\ = -12 \sin(z^2) - 24z^2 \cos(z^2) - 24z^2 \cos(z^2) + 16z^4 \sin(z^2) + 2 \cos z = 2 \neq 0$$

Bod 0 je tedy 4-násobný kořen jmenovatele. Co se týče čitatele, jest:

$$\sin z - \cos z - e^z + 2 \Big|_{z=0} = 0 - 1 - 1 + 2 = 0$$

$$(\sin z - \cos z - e^z + 2)' \Big|_{z=0} = \cos z + \sin z - e^z \Big|_{z=0} = 1 + 0 - 1 = 0$$

$$(\sin z - \cos z - e^z + 2)'' \Big|_{z=0} = (\cos z + \sin z - e^z)' \Big|_{z=0} = -\sin z + \cos z - e^z \Big|_{z=0} = 0 + 1 - 1 = 0$$

$$(\sin z - \cos z - e^z + 2)''' \Big|_{z=0} = (-\sin z + \cos z - e^z)' \Big|_{z=0} = -\cos z - \sin z - e^z \Big|_{z=0} = -1 - 0 - 1 = -2 \neq 0$$

Bod 0 je tedy 3-násobný kořen čitatele.

Porovnáním násobností kořene v čitateli a jmenovateli dostaneme, že bod 0 je pól řádu $4 - 3 = 1$.

Úloha 2. Nejprve potřebujeme zjistit, co jsou izolované singularity funkce f . Jest

$$e^{\frac{\pi}{2}iz} = -i$$

$$e^{\frac{\pi}{2}iz} = e^{-\frac{\pi}{2}i}$$

$$\frac{\pi}{2}iz = -\frac{\pi}{2}i + 2k\pi i$$

$$z = -1 + 4k$$

pro $k \in \mathbb{Z}$. Všechny izolované singularity jsou tedy body $z = -1 + 4k$, kde $k \in \mathbb{Z}$. Máme

$$e^{\frac{\pi}{2}iz} + i \Big|_{z=-1+4k} = 0$$

$$(e^{\frac{\pi}{2}iz} + i)' \Big|_{z=-1+4k} = \frac{\pi}{2}ie^{\frac{\pi}{2}iz} \Big|_{z=-1+4k} = \frac{\pi}{2}i(-i) = \frac{\pi}{2} \neq 0$$

Body $z = -1 + 4k$ jsou 1-násobné kořeny $e^{\frac{\pi}{2}iz} + i$, a tedy $4 \cdot 1 = 4$ -násobné kořeny $(e^{\frac{\pi}{2}iz} + i)^4$.

Vidíme, že bod $z = -5$, což odpovídá $k = -1$, je jednonásobný kořen $(z + 5)$. Dále

$$\sin(2\pi z) \Big|_{z=-1+4k} = \sin(-2\pi + 8k\pi) = 0$$

$$(\sin(2\pi z))' \Big|_{z=-1+4k} = 2\pi \cos(2\pi z) \Big|_{z=-1+4k} = 2\pi \cos(-2\pi + 8k\pi) = 2\pi \neq 0,$$

takže jsou to 1-násobné kořeny $\sin(2\pi z)$, a tedy $3 \cdot 1 = 3$ -násobné kořeny $\sin^3(2\pi z)$. Co se týče čitatele, zjistili jsme tedy, že bod -5 je $1 + 3 = 4$ -násobný kořen čitatele a body $-1 + 4k$ pro $k \neq -1$ jsou 3-násobné kořeny čitatele.

Celkem tedy: bod -5 je 4-násobný kořen čitatele i jmenovatele, a je to tedy odstranitelná singularita; body $-1 + 4k$ pro $k \neq -1$ jsou 3 násobné kořeny čitatele a 4-násobné kořeny jmenovatele, takže jsou to póly řádu $4 - 3 = 1$.

Úloha 3. Máme

$$\frac{\alpha}{(z+i)^k} + \frac{3}{(z+i)^2} - \frac{2}{z+i} + \sum_{n=2}^{\infty} (n+1)^2 (z+i)^{2n-7} = \frac{\alpha}{(z+i)^k} + \frac{3}{(z+i)^2} - \frac{2}{z+i} + \frac{9}{(z+i)^3} + \frac{16}{z+i} + \dots,$$

kde $+\dots$ již obsahuje pouze nezáporné mocniny $(z+i)$. Zvolíme-li tedy $k=1$, jest

$$\operatorname{res}_{-i} \left(\frac{\alpha}{z+i} + \frac{3}{(z+i)^2} - \frac{2}{z+i} + \sum_{n=2}^{\infty} (n+1)^2 (z+i)^{2n-7} \right) = \alpha - 2 + 16 = \alpha + 14.$$

Potřebujeme tedy zvolit

$$\alpha + 14 = 3$$

$$\alpha = -11.$$